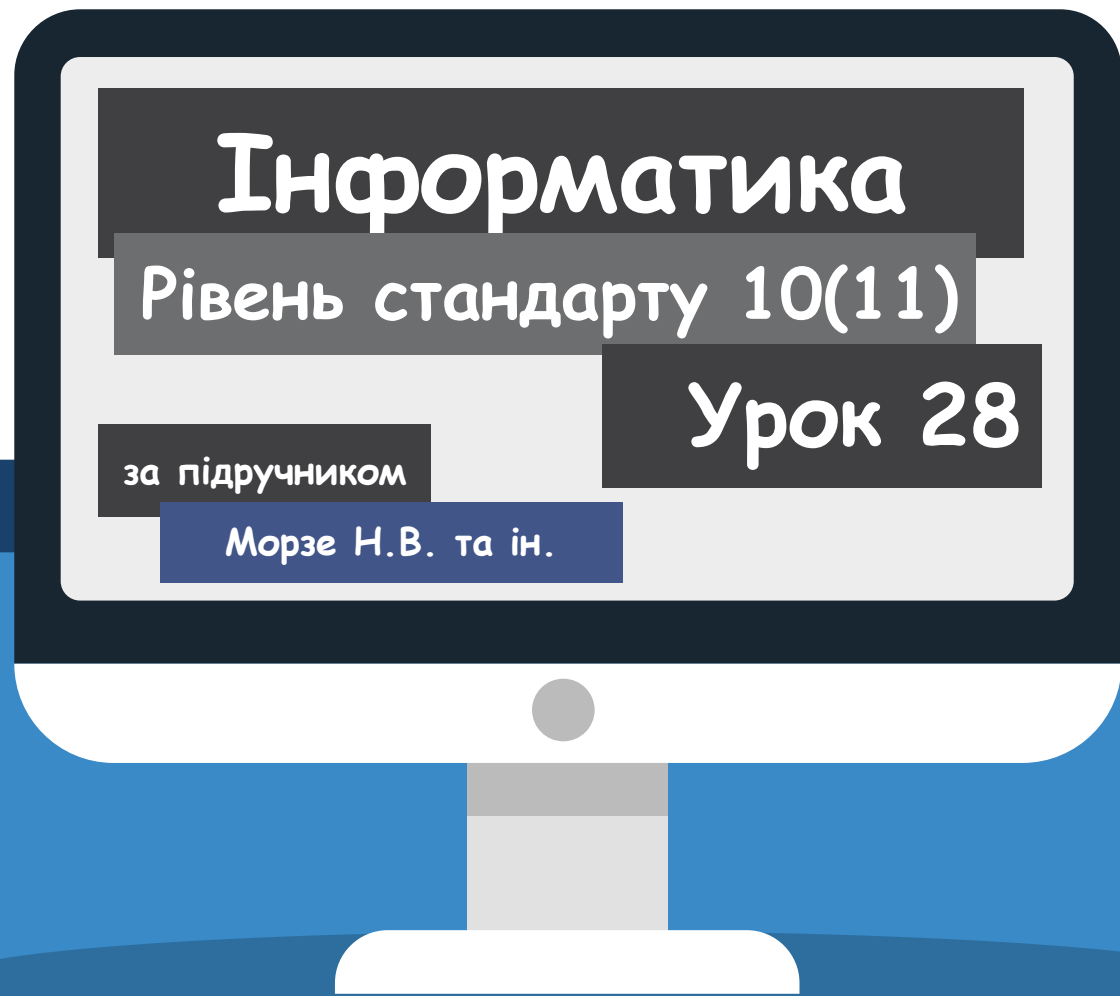

Поняття про мову розмічання гіпертекстового документа

2-ге видання, оновлене

Пригадай

- особливості вебсторінки;
- призначення текстового редактора Блокнот;
- розширення файла вебсторінки;
- що називають кодом.

Ти дізнаєшся

- який вигляд має код розмітки вебсторінки мовою HTML;
- як створити простий HTML-документ;
- як форматувати текст у HTML-документі;
- як працювати зі списками в HTML-документі.

Який вигляд має код розмітки вебсторінки мовою HTML?

*Можна розробляти сайти без знання мови **HTML**, оскільки тексти HTML можуть створюватися різними спеціальними редакторами й конвертерами.*

*Microsoft
Word*

*Microsoft
PowerPoint*

*Microsoft
Excel*

Який вигляд має код розмітки вебсторінки мовою HTML?

*Але писати безпосередньо на **HTML** нескладно.*

Можливо, це навіть легше, ніж вивчати HTML-редактор або конвертер, які часто обмежені у своїх функціях, містять помилки або проводять поганий HTML-код, який не працює на різних платформах.

Який вигляд має код розмітки вебсторінки мовою HTML?

Мова **HTML** існує в декількох варіантах і продовжує розвиватися, але конструкції **HTML**, найімовірніше, будуть використовуватися й надалі.

Вивчаючи й пізнаючи **HTML** глибше, створюючи документ на початку вивчення **HTML** і розширюючи його, наскільки це можливо, ми маємо можливість створювати документи, які можуть бути переглянуті багатьма браузерами, — як зараз, так і в майбутньому.

A circular graphic with a blue background and white diagonal lines. Inside the circle is a white computer monitor icon. On the screen of the monitor, there is a dark grey rectangular area containing four lines of white text representing HTML code.

```
01 <HTML>
02 <BODY>
03 <HEADER>
04 </HEADER>
```

Який вигляд має код розмітки вебсторінки мовою HTML?

Типовий простий вебдокумент складається з:

*текстових
блоків
(абзаців,
списків,
таблиць)*

*малюнків
невеликих
розмірів*

*горизонталь-
них розмежу-
вальних ліній*

гіперпосилань

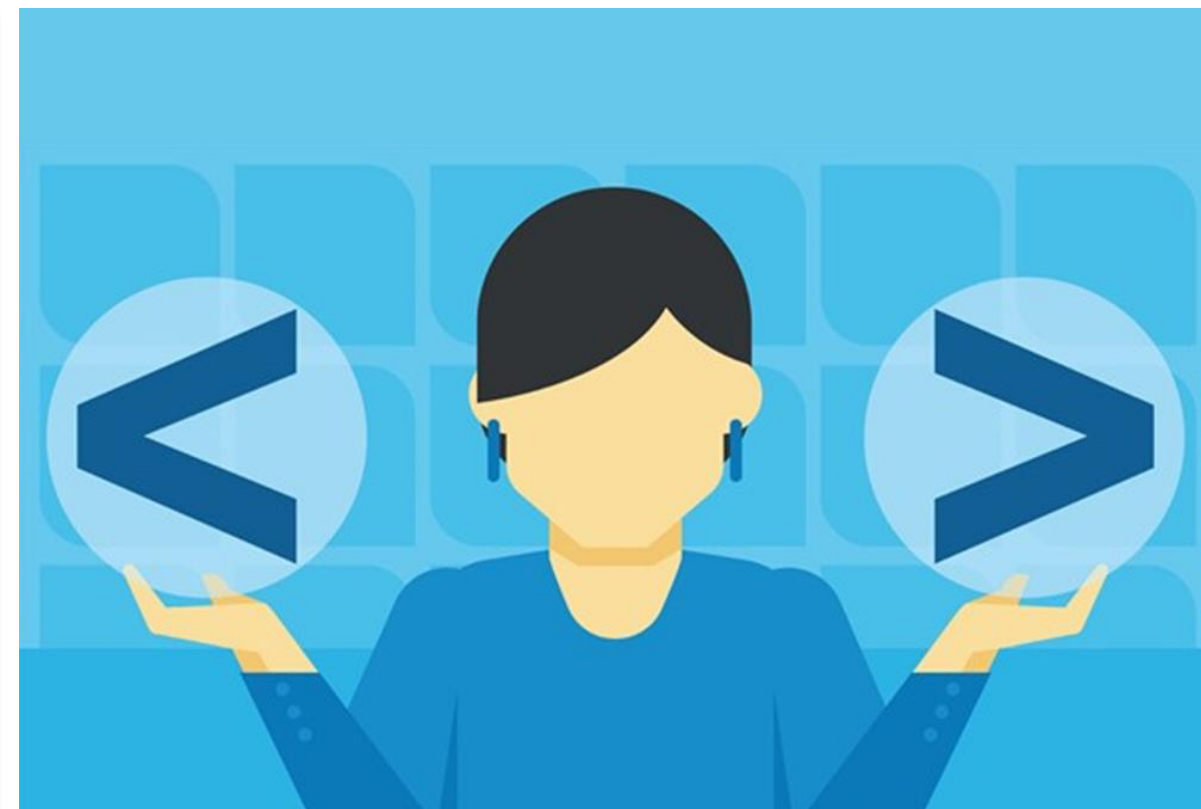
*Складніші вебдокументи містять
фрейми (структуровані сторінки),
елементи управління (кнопки,
перемикачі, поля діалогу), динамічні
ефекти та графічні рухомі об'єкти
тощо.*

Який вигляд має код розмітки вебсторінки мовою HTML?

Основою мови HTML є **дескриптори** — команди, що вказують на правила, за якими форматуються документи. Команди мови HTML називають **тегами**.

Отже, крім текстових даних, вебсторінка містить невидимий для користувача HTML-код, тобто набір тегів. Під час відкриття вебсторінки браузер використовує цей набір для відображення її елементів у заданому порядку.

Який вигляд має код розмітки вебсторінки мовою HTML?

Назва кожного тегу — це одна або декілька літер, взятих у кутові дужки (< та >), яким відповідають певні англійські слова, що пояснюють їх призначення.

*Наприклад, назва тегу **<BODY>** виникла від англійського слова *body* — тіло, головна частина, а сам тег використовується для створення вмісту вебсторінки.*

Який вигляд має код розмітки вебсторінки мовою HTML?

Тег записують так:

`<Тег> ...текст... </Тег>`

Слово `<Тег>` (так званий відкриваючий тег) позначає місце початку дії тегу на сторінці

фрагмент тексту, до якого буде застосовано форматування

(закриваючий тег) визначає місце закінчення дії тегу на сторінці

Пару тегів (відкриваючий і закриваючий) називають **контейнером**.

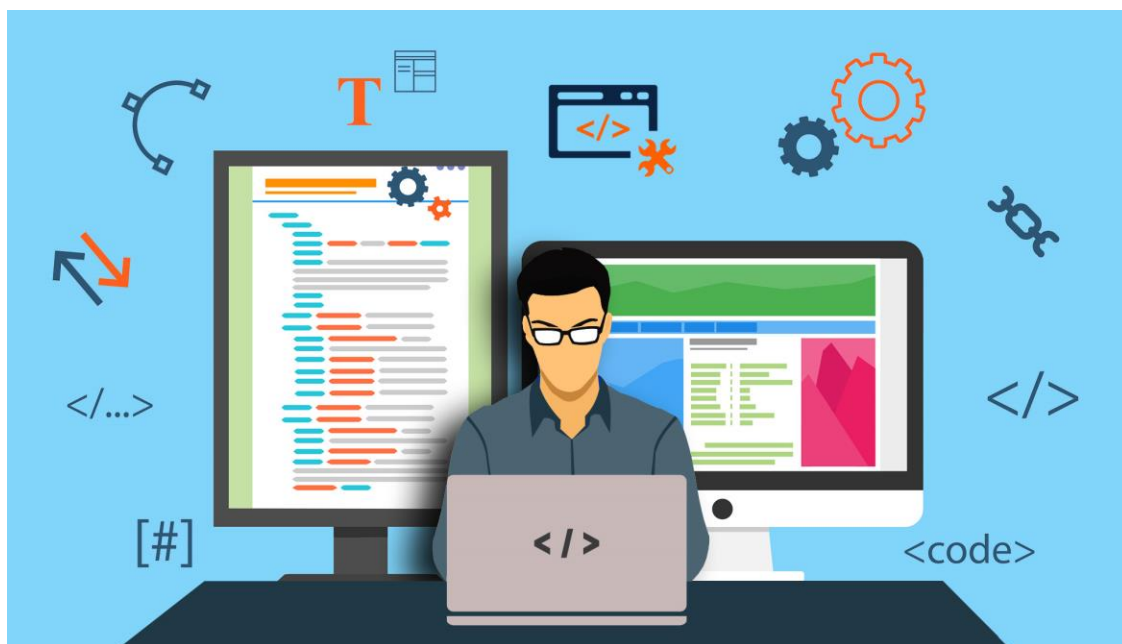

Який вигляд має код розмітки вебсторінки мовою HTML?

Закриваючий тег відрізняється від відкриваючого лише тим, що в коді перед його іменем ставиться символ:

Більшість тегів є парними, однак існують й одинарні.

Який вигляд має код розмітки вебсторінки мовою HTML?

Один тег може мати кілька параметрів — **атрибутів**.
Наприклад,

**<Тег параметр_1= значення_1
параметр_2 = значення_2 > текст, що
відображається на сторінці </Тег>**

**Закриваючий тег не містить жодних параметрів.
На відміну від нього, у відкриваючому тегу
вказуються всі необхідні параметри.**

Який вигляд має код розмітки вебсторінки мовою HTML?

Правила запису параметрів: після назви тегу після пропуску зазначається ім'я параметра наприклад,

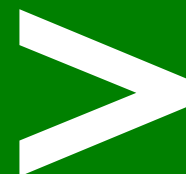
ALIGN

ім'я параметра, який вказує на спосіб вирівнювання тексту

Далі вказують «=» й у лапках записують значення параметра наприклад,

ALIGN= «center»

За необхідності далі вказують інші параметри через пропуск. Після останнього параметра ставлять символ:

Який вигляд має код розмітки вебсторінки мовою HTML?

Теги можуть бути вкладеними, тобто один контейнер може перебувати всередині іншого, у такому разі загальний запис виглядатиме так:

```
<Тег1>текст<Тег2>текст </Тег2>  
текст </Тег1>
```

Для підготовки найпростішого **HTML-файлу** можна використати текстовий редактор **Блокнот**, після написання коду в якому слід задати файлу ім'я та вказати розширення — **htm**.

Програма мовою HTML має таку структуру:

<HTML> — заголовок файлу;

<HEAD> — заголовок документа;

<TITLE> — назва сторінки;

*Текст, який буде відображатися на рядку заголовка
браузера*

</TITLE>

</HEAD>

<BODY> — тіло;

Вміст веб-сторінки

</BODY>

</HTML>

Як створити простий HTML-документ?

Основними параметрами тега **<BODY>** є:

BACKGROUND="1.jpg"

задає картинку для фону за шляхом 1.jpg;

BGCOLOR="white"

задає колір фону — білий;

TEXT="black"

задає колір тексту — чорний.

Як створити простий HTML-документ?

Для зручного сприймання всі **теги набирають великими літерами, хоча браузер однаково сприймає теги, написані й малими літерами. Не є обов'язковим також і написання тегів з нового рядка, проте код, записаний в одному рядку, читається гірше, особливо тими, хто цей код не створював.**

У багатьох випадках для складних сторінок між окремими блоками коду вставляють порожні рядки, поділяючи його на фрагменти, щоб полегшити читання коду.

HTML

Як створити простий HTML-документ?

Особливе значення має тег **<МЕТА>**, особливість якого полягає в тому, що розміщені за його допомогою фрагменти тексту сприймаються браузером як службова інформація й не відображаються на екрані.

Такою інформацією може бути:

**тип кодування
документа**

ім'я автора

**назва програми, що
використовувалась для
створення документа**

Як створити простий HTML-документ?

Для цього тег **МЕТА** має атрибут **NAME**, який може набувати таких значень:

keywords

задає перелік ключових слів, які використовуються в документі;

description

дає змогу ввести стисло анотацію змісту документа.

Для визначення списку ключових слів та анотації використовується атрибут **content**, наприклад,

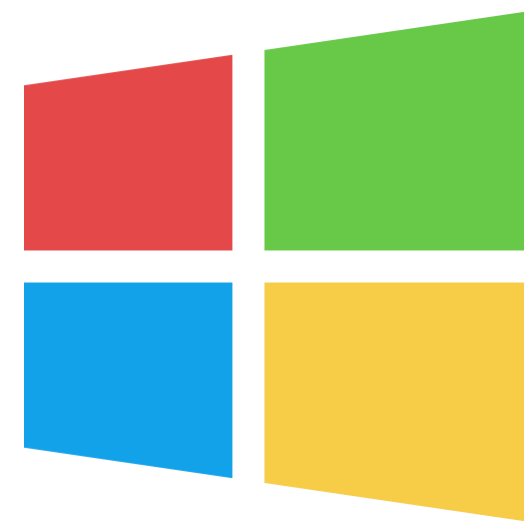
content= "список ключових слів".

Як створити простий HTML-документ?

Крім того, у цьому тегу можна задати вид кодування. Наприклад, тег:

```
<META http-equiv="Content-Type"  
content="text/html;  
charset=windows-1251">
```

Задає браузеру інформацію про кодування, у якому написано текст HTML-документа. У даному прикладі задано стандартне кодування Windows.

Як форматовувати текст у HTML-документі?

Процес структурування сторінки можна розглядати з декількох позицій:

заголовки

вирівнювання

новий рядок

абзац

примусове розміщення

лінія

Для формування **заголовків** використовують теги:

`<Hn>...</Hn>`

Де $n = 1...6$. При $n = 1$ отримуємо заголовок найвищого рівня, відповідно при $n = 6$ — заголовок найнижчого рівня.

Як форматовувати текст у HTML-документі?

Об'єкти сторінки можуть бути вирівняні за допомогою атрибута **ALIGN**, який має чотири значення, що визначають спосіб вирівнювання тексту:

center

по центру

left

ліворуч

right

праворуч

justify

за шириною

Як форматовувати текст у HTML-документі?

На відображення документа в браузері не впливають символи кінця рядка, які отримують натискуванням клавіші **Enter** або **Shift+ Enter**, а також пропуски. Для **перенесення** тексту на новий рядок використовують одинарний тег **
**.

Для створення **абзаців** використовують парний тег:

<P>...</P>

При використанні тегу **<P>** спочатку вставляється порожній рядок, далі текст виводиться з початку нового рядка. Якщо вжито тег **
**, то порожній рядок не вставляється.

Як форматовувати текст у HTML-документі?

Для виділення тексту, який має певне розміщення символів (наприклад, шаблон документа), використовують тег:

**`<PRE>` текст із
вимушеними
пропусками та
перенесенням у рядки
`</PRE>`**

Pre Tag in HTML

HTML

```
code = curl_easy_getinfo(conn, CURLINFO_RESPONSE_CODE, &code);
if (code != 200) {
    printf(stderr, "Failed to get score buffer [%d]!\n",
code);
return false;
}
```

`<pre>`

Як форматовувати текст у HTML-документі?

Щоб відділити одну ділянку тексту від іншої, зазвичай використовують підкреслення **горизонтальною лінією**. Тег **<HR>** зображує на екрані горизонтальну лінію. Наприклад,

```
<HR ALIGN="center" WIDTH="50%" SIZE="3">
```

Лінія по центру, розміром 3 пункти (позначається «пт»), яка займає 50 % ширини сторінки;

```
<HR ALIGN="center" WIDTH="400"  
SIZE="5" COLOR="red">
```

Лінія по центру червоного кольору, довжиною 400 пікселів, розміром 5 пт.

Як форматовувати текст у HTML-документі?

Як видно з прикладів, графічний об'єкт може мати такі атрибути:

розмір

у пунктах

*ширину
WIDTH*

у відсотках або пікселях

колір

назвами кольорів англійською мовою або їх кодів (наприклад, #0000FF — бірюзовий)

Як форматовувати текст у HTML-документі?

Для роботи із символами використовують такі **теги форматування**:

- тип шрифту;
- колір шрифту;
- розмір шрифту;
- накреслення.

Як форматовувати текст у HTML-документі?

Тег **** використовують для роботи із символами. Гарнітура шрифту задається за допомогою атрибута **FACE**. Його можливі значення — назви шрифтів (наприклад, *Arial*) або ключові слова, які визначають зовнішній вигляд шрифту, наприклад:

Serif

із насічками

San_serif

без насічок

Monospace

непропорційний

Cursive

рукописний

Як форматовувати текст у HTML-документі?

Якщо вказується ключове слово, то зі списку шрифтів на комп'ютері користувача браузер вибирає для вебсторінки найбільш відповідний.

Якщо вказувати конкретну гарнітуру, то такого шрифту на комп'ютері користувача може не виявитися, і він в такому разі не зможе переглянути текст. Тому можна вказувати декілька шрифтів:

```
<FONT FACE="Verdana, Arial">
```

*,браузер спочатку намагатиметься знайти шрифт **Verdana**, а потім— **Arial**. Якщо жодного зі шрифтів не знайдено, то встановлюється будь-який шрифт.*

Як форматовувати текст у HTML-документі?

Колір шрифту задається за допомогою атрибута **COLOR** за назвою кольорів:

aqua — бірюзовий;
black — чорний;
blue — світло-синій;
fuchsia — бузковий;
gray — сірий;
green — зелений;
lime — салатовий;
maroon — бордовий;

navy — синій;
olive — оливковий;
purple — фіолетовий;
red — червоний;
silver — сріблястий;
teal — сіро-зелений;
white — білий;
yellow — жовтий.

Як форматовувати текст у HTML-документі?

Розмір шрифту задається за допомогою атрибута **SIZE**, що може набувати таких значень:

- **цілі числа від 1 до 7, де числу 1 відповідає розмір шрифту 8 пт, числу 2 — 10 пт, 3 — 12 пт, 4 — 14 пт, 5 — 18 пт, 6 — 24 пт, 7 — 36 пт;**
- **числа від 1 до 6 та від -6 до -1, на скільки одиниць шрифт має відрізнятися від встановленого за замовчуванням (у більшості за замовчуванням розмір шрифту 3 — 12 пт).**

Як форматовувати текст у HTML-документі?

Розміри шрифту можна змінювати за допомогою тегів:

<BIG>

*збільшує розмір шрифту
щодо прийнятого за
замовчуванням на
одиницю*

<SMALL>

*зменшує розмір шрифту
щодо прийнятого за
замовчуванням на
одиницю*

Як форматовувати текст у HTML-документі?

Тег **<BASEFONT>** дає змогу встановити базові параметри шрифту. Так, запис:

```
<BASEFONT SIZE=4>
```

Означає, що для всього коду до закриваючого тегу **</BASEFONT>** значення шрифту становитиме 14 пт, крім тих фрагментів, де це значення змінюється тегом ****.

Як форматовувати текст у HTML-документі?

Для встановлення **типу накреслення** використовуються такі контейнери:

`...`

напівжирний

`<I>...</I>`

курсив

`<U>...</U>`

підкреслений

`_{...}`

нижній індекс

`^{...}`

верхній індекс

Як працювати зі списками в HTML-документі?

HTML-документа можна вставляти маркований і нумерований списки. Для цього використовуються відповідні теги:

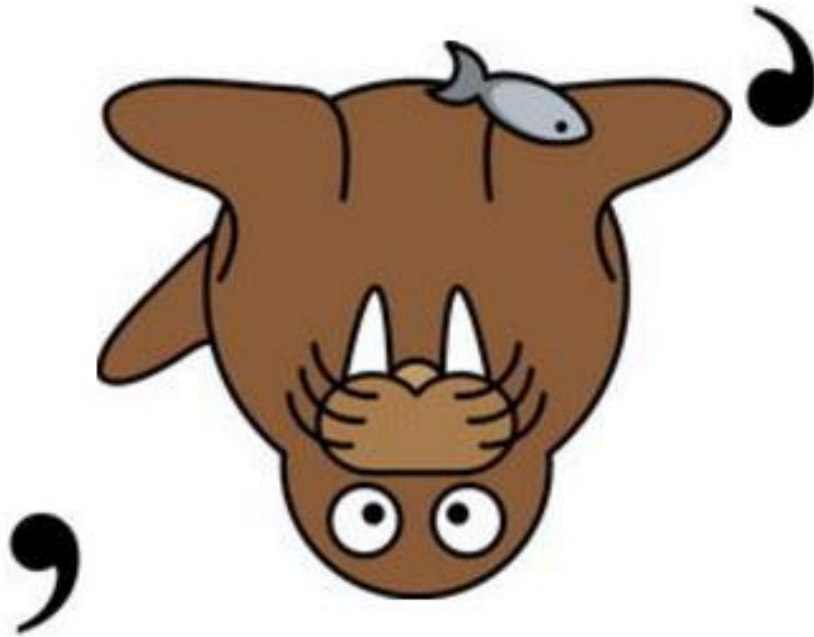
Маркований список

```
<UL>  
<LI> Елемент списку</LI>  
<LI> Елемент списку</LI>  
<LI> Елемент списку</LI>  
<LI> Елемент списку</LI>  
.....  
<LI> Елемент списку</LI>  
</UL>
```

Нумерований список

```
<OL>  
<LI> Елемент списку</LI>  
<LI> Елемент списку</LI>  
<LI> Елемент списку</LI>  
<LI> Елемент списку</LI>  
.....  
<LI> Елемент списку</LI>  
</OL>
```

Розгадайте ребус

4 = Т

Розмітка

Дайте відповіді на запитання

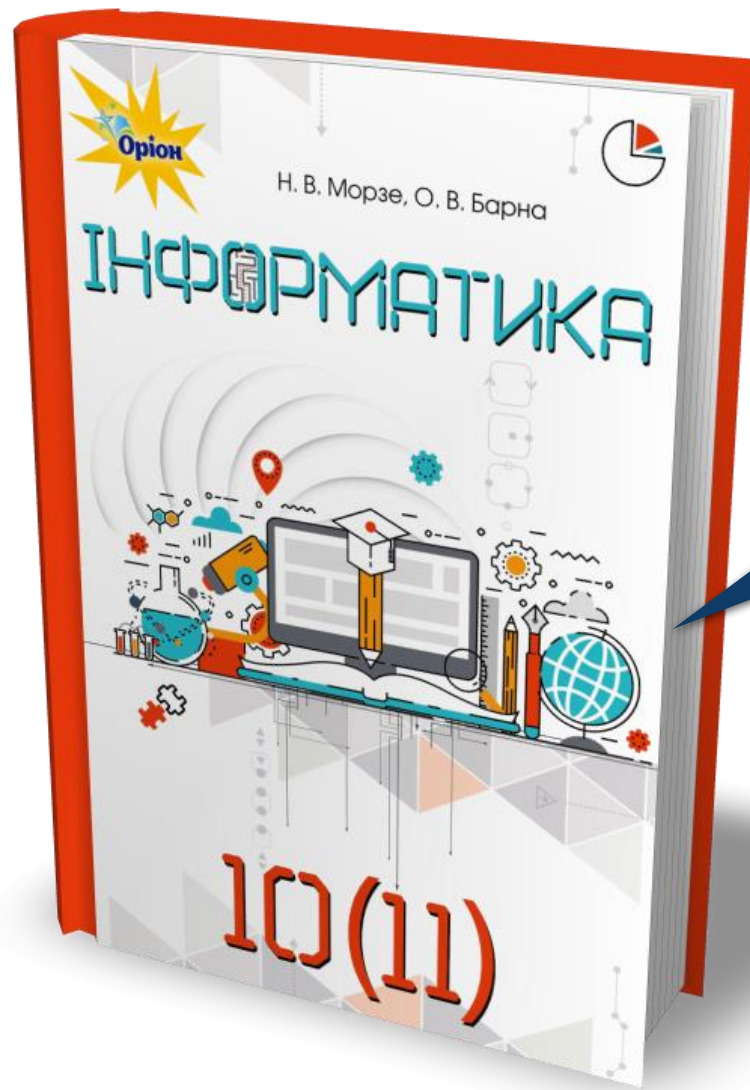
1. Який вигляд має код розмітки веб-сторінки мовою HTML?

2. Як створити простий HTML-документ?

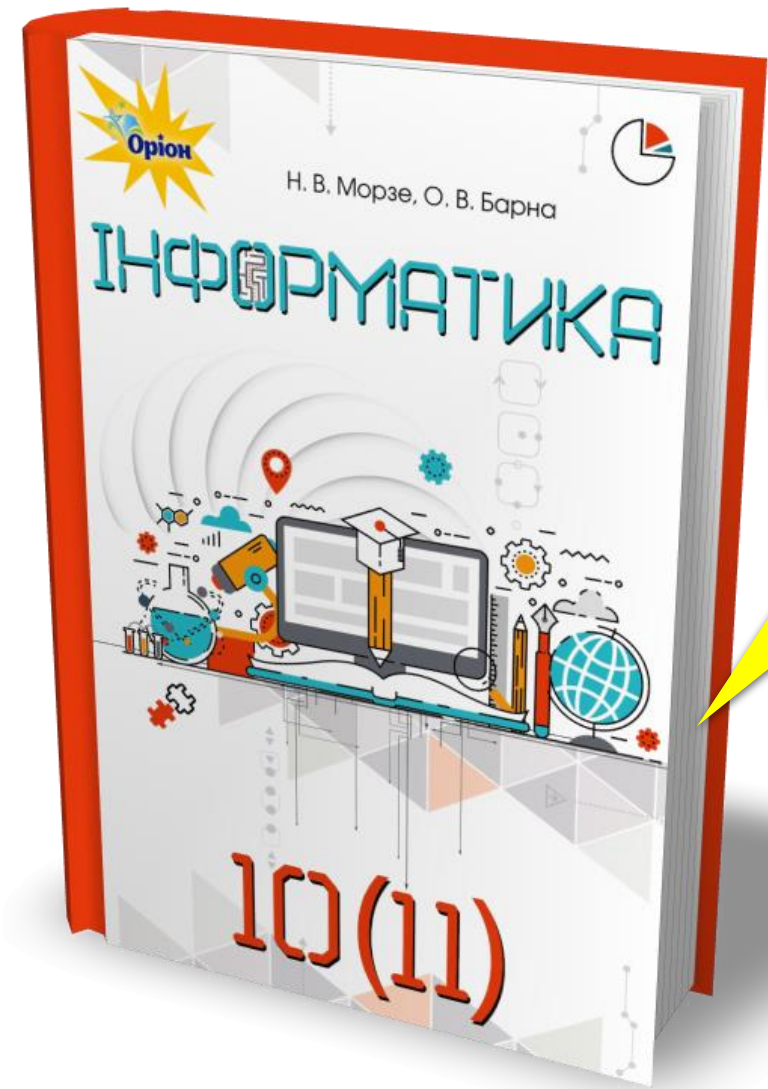
3. Як формувати текст у HTML-документі?

4. Як працювати зі списками в HTML-документі?

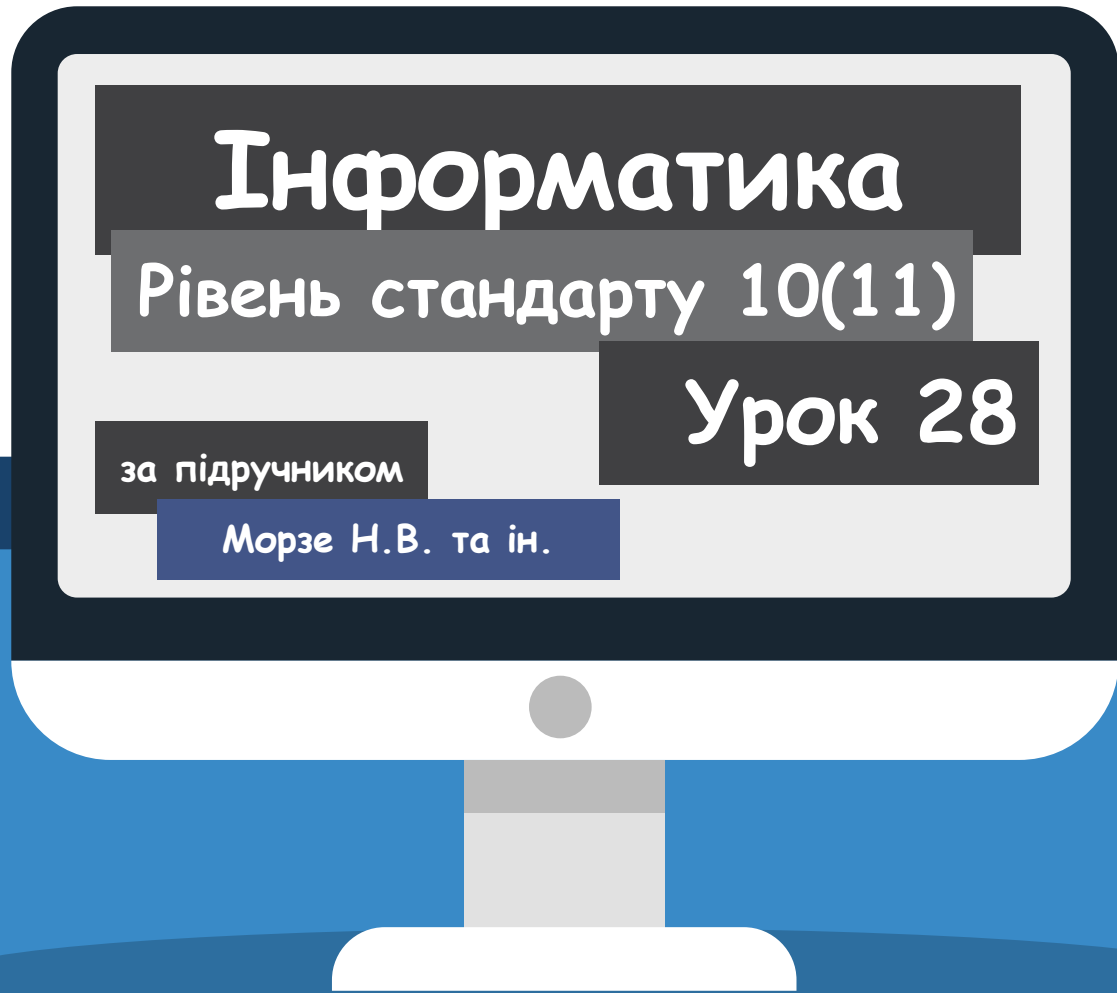

*Проаналізувати
§ 23, с. 207-212*

**Сторінка
209-210**

Дякую за увагу!

2-ге видання, оновлене

